

Relatia dintre utilizarea non- medicale de opioide si utilizarea heroinei

Ion Sorana -medic rezident psihiatru
an III
Institutul de Psihiatrie Socola, Iasi

- ▶ Utilizarea non medicală pe baza de prescripție medicală de opiacee este o problemă majoră de sănătate în Statele Unite, atât din cauza prevalenței globale ridicate cât și din cauza creșterii morbidității și mortalității asociate.
- ▶ În 2014– 10,3 milioane de persoane au fost raportate ca folosind opiacee pe baza de prescripție non-medicală(medicamente care nu au fost prescrise pentru ei);
- ▶ 2000 – 2014, ratele de deces din cauza supradozajului de opioide ↑ de 4 ori;

Scopul –de a reduce rata de utilizare non-medicală și de supradozaj menținând în același timp accesul la opioide pe baza de prescripție medicală, atunci când este indicat.

▶ **Ca răspuns** – se implementează:

- ▶ programe care limitează prescripțiile nepotrivite;
- ▶ educarea profesioniștilor în domeniul medical;
- ▶ programe de monitorizare a prescripțiilor;
- ▶ măsuri de eliminare a prescripțiilor exagerate ;

□ **Centrul pentru Controlul și Prevenirea Bolilor raportează:**

- 2011– 16,917 decese legate de supradoză;
- 2012–16,007 decese legate de supradoză;
- 2013–16,235 decese legate de supradoză;
- 18,893 decese raportate în 2014.

❖ SIMILARITATI FARMACOLOGICE ALE HEROINEI SI OPIOIDELOR

- ✓ Heroina este similara din punct de vedere farmacologic cu opioidele.
- ✓ Aceste droguri actioneaza prin intermediul sistemelor opioide endogene care regleaza o varietate de functii, prin trei tipuri majore de receptori de proteina G: mu, delta si kappa, cuplati mai exact cu o activitate potent agonista la receptorul mu si o activitate slaba la receptorii delta si kappa. Activarea receptorului mu de catre un agonist cum ar fi heroina sau un opioid, declanseaza o cascada de evenimente care transmit mesaje intracelular, care, in cele din urma, conduc la o crestere in eliberarea de dopamina in invelisul nucleului accumbens.
- ✓ abuzul de opioide este determinat de factori multipli, incluzand lipofilia drogului (i.e., abilitatea sa de a trece rapid bariera dintre sange si creier), afinitatea stransa pentru receptorul mu si alte caracteristici farmaco-kinetice si fizico-chimice (ex. usurinta cu care se poate abuza prin intermediul cailor de injectare)

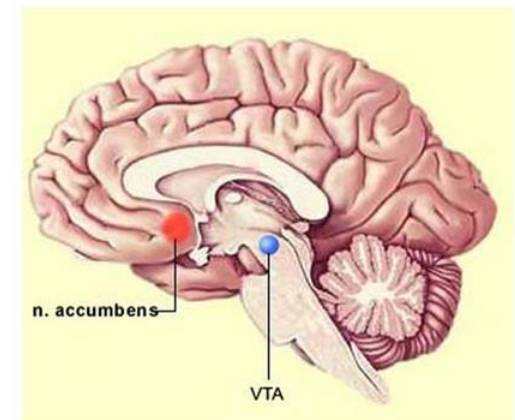
Receptori de proteina G - Receptor miu

Receptor μ (miu)

- Analgesia supraespinal
 - Sedación, náuseas,
 - Vómitos, constipación
 - ↑ Temperatura, tolerancia
- $\mu 1$**

- Depresión respiratoria
 - Sedación, dependencia
- $\mu 2$**

- Activarea receptorului mu de catre un competitor cum ar fi heroina sau o prescriptie opioida declanseaza o cascada de evenimente care transmit mesaje intracelular, care, in cele din urma, conduc la o crestere in eliberare de dopamina ininvelisul nucleului accumbens.

- Consumul unui opioid este probabil influențat de către balanța dintre rating-urile pozitive și negative subiective, produse de către un anumit opioid.
- ▶ Un studiu care a implicat consumatori abuzivi de heroină a demonstrat că efectele pe care le are oxycodona au fost similare cu cele produse de către morfina sau heroină, însă spre deosebire de acestea, oxycodona nu a produs efecte „negative” la participanții din cadrul studiului.
- ▶ Până se va găsi o alternativă la produșii opioizi, aceștia rămân în continuare baza de tratament a durerii acute și cronice severe și moderate.

- ▶ Studiile care vizează modelele de consum de heroină în cazul utilizatorilor non medicali a prescripțiilor cu opioide sunt în cele mai multe cazuri observationale și descriptive, astfel, concluziile referitoare la cauza și efect sunt vagi.
- ▶ Într-un studiu bazat pe 30 de articole din literatură care abordează această problemă, Kendal S.E. și colab (2010) constată o creștere a utilizării opioidelor în tratamentul durerii necanceroase, care este însoțită la majoritatea pacienților de apariția unor disfuncții mari cognitive caracterizate prin scăderea capacității de concentrare și prelucrarea informațiilor, tulburări de memorie, senzații anormale de durere, tulburări psihice și fizice. În acest studiu s-au folosit opioide de toate tipurile: morfină, levorfanol, fentanil, tramadol, oxicodonă și buprenorfină.
- ▶ Un număr restrans de studii au examinat traiectoriile pornind de la utilizarea non medicală a opioidelor, la consumul de heroină. În anul 2013, Siegal et. al. a fost printre primii care a trasat calea de la utilizarea non medicală cu opioide la consumul de heroină. Ei au descoperit că în Ohio, 50% dintre persoane cu vârste cuprinse între 18 și 33 de ani, care au început recent să consume heroină, au raportat faptul că au abuzat de opioide, mai ales , înainte să înceapă să consume heroină. Un studiu mai amplu care a implicat tineri din mediu urban, care au folosit heroină injectabilă, din New York și Los Angeles, în anii 2008 și 2009, au demonstrat că 86% au folosit opioide de natură non medicală, înainte să consume heroină.

- ▶ Analiza traiectoriei modelelor utilizării non medicale a prescripțiilor cu opioide sugerează faptul că persoanele încep de cele mai multe ori cu consumul de opioide pe cale orală. Au trecut la cai mai eficiente de administrare, cum ar fi pe cale nazală, fumate ori injectate, pentru că toleranța la opioide se dezvoltă și devine mai costisitoare. Până să înceapă consumul de heroină, de obicei prin contact cu consumatorii de droguri, parteneri sexuali sau dealeri de droguri, ei percep heroină ca fiind disponibilă în mod fiabil, mai potentă, mai ușor de manipulat pe cai non orale și mai convenabilă din punct de vedere al costurilor decât prescripția cu opioide.

- ▶ între anii 2002 și 2004 și 2011–2013, consumul de heroină a crescut la 97,5% printre utilizatorii de droguri cu prescripție non medicală (stimulente, tranchilizante și sedative), la 87,3% printre consumatorii de cocaină, la 57,3% printre persoanele care consumă alcool în exces și la 45,4% printre consumatorii de marijuana.
- ▶ Mai mult decât atât, consumatorii de heroină raportează din ce în ce mai mult abuzul sau dependența de alte substanțe. Au avut loc, de asemenea, schimbări în ceea ce privește caracteristicile demografice asociate cu consumul de heroină; rata a crescut vertiginos mai ales în rândul persoanelor cu vârste cuprinse între 18 și 25 de ani, și au fost observate creșteri și în zonele urbane și în alte regiuni geografice, la ambele sexe, dar predomină femeile în detrimentul bărbaților, și la toate rasele și grupurile etnice, însă predomină non hispanicii albi în comparație cu alții.

Concluzii

- ▶ Datele disponibile indica faptul ca utilizarea non medicala a prescriptiilor cu opioide reprezinta un factor de risc major in consumul de heroina. Totusi, desi majoritatea consumatorilor de heroina raporteaza ca au utilizat prescriptii non medicale cu opioide inainte sa inceapa sa consume heroina, consumul de heroina in randul persoanelor care utilizeaza prescriptii non medicale cu opioide este un fenomen rar intalnit iar tranzitia la consumul de heroina apare intr-o marja scazuta.
- ▶ Desi unii autori sugereaza ca exista o asociere intre reducerile datorate politicilor in ceea ce priveste disponibilitatea prescriptiilor cu opioide si cresterea in ceea ce priveste rata consumului de heroina, planificarea acestor tranzitii, multe dintre acestea au inceput inainte ca politicile sa fie foarte bine implementate.

- ▶ Fortele de pe piata de heroina, inclusiv accesibilitatea din ce in ce mai facila, pretul redus si puritatea crescuta a heroinei par a fi conductorii principali catre cresterile recente in ceea ce priveste ratele de consum de heroina.
- ▶ Chiar daca opioidul este heroina sau reprezinta o medicamentatie prescrisa, interventiile pentru a reduce morbiditatea si mortalitatea includ acces largit la naloxonain contexte in care apare supradoza si utilizare crescuta sau tratament eficace in cazul bolilor datorate consumului de opioide, in particular tratament medicamentos asistat administrat pe o perioada de timp adecvata.

▶ VA MULTUMESC!

